KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.8.2020 r.
COM(2020) 467 final

2020/0220 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

udzielająca Słowenii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzenie Rady 2020/672 („rozporządzenie w sprawie SURE”) określa ramy prawne udzielania pomocy finansowej Unii państwom członkowskim, które w wyniku pandemii COVID-19 doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych lub są nimi istotnie zagrożone. Wsparcie w ramach SURE służy finansowaniu przede wszystkim mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszeniu skali bezrobocia i utraty dochodów, a dodatkowo także finansowaniu niektórych środków ochrony zdrowia, w szczególności w miejscu pracy.

W dniu 7 sierpnia 2020 r. Słowenia zwróciła się z wnioskiem o pomoc finansową Unii na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE. Zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie SURE Komisja skonsultowała się z władzami słoweńskimi w celu zweryfikowania nagłego i znacznego wzrostu faktycznych i planowanych wydatków związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnymi środkami spowodowanymi pandemią COVID-19. Dotyczy to w szczególności:

1) programu rekompensat za wynagrodzenie dla pracowników, którzy nie pracowali (lub pozostawali w gotowości) ze względu na tymczasowy brak możliwości zapewnienia im przez pracodawców pracy z przyczyn natury gospodarczej. Zasiłek wypłacany w ramach programu wynosi maksymalnie 80 % średniego wynagrodzenia pracowników z ostatnich trzech miesięcy, ale nie mniej niż minimalne wynagrodzenie w Słowenii, a warunkiem jego otrzymania jest utrzymanie zatrudnienia pracowników przez okres udziału pracodawcy w programie. Program obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r. Następnie program przedłużono na okres od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r., przy czym planowano dalsze jego przedłużenie do końca września 2020 r.;

2) zwolnienia ze składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników korzystających z programu rekompensat za wynagrodzenie. Także ten program obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.;

3) mechanizmu zmniejszonego wymiaru czasu pracy, w ramach którego pracodawcy mogą tymczasowo zmniejszać wymiar czasu pracy, a jednocześnie pracownicy otrzymują pełne wynagrodzenie. Pracodawca otrzymuje zryczałtowaną kwotę dofinansowania za nieprzepracowane przez pracowników godziny; warunkiem otrzymania dofinansowania jest utrzymanie zatrudnienia pracowników przez okres udziału pracodawcy w programie oraz przez jeden miesiąc po zakończeniu tego okresu. Program obowiązuje od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.;

4) programu dofinansowania płatności składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (w tym składek na emerytury zawodowe) dla pracowników, w przypadku których utrzymano zatrudnienie. Środek ten połączono z obowiązkiem wypłacania przez pracodawcę comiesięcznego świadczenia kryzysowego w wysokości 200 EUR na rzecz pracowników dalej wykonujących pracę, którzy otrzymują wynagrodzenie poniżej trzykrotności minimalnego wynagrodzenia. Wniosek władz odnosił się wyłącznie do części wydatków dotyczących pracowników, których zatrudnienie utrzymano do momentu uzyskania najnowszych dostępnych danych dotyczących obrotów. Środek obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.;

5) środka, w ramach którego zapewniono finansowanie składek na ubezpieczenie społeczne dla osób samozatrudnionych, rolników i pracowników instytucji religijnych. W ramach tego środka pokrywa się wszystkie składki na ubezpieczenie społeczne beneficjentów, którzy byli ubezpieczeni i podczas epidemii nie mogli prowadzić swojej działalności gospodarczej lub mogli ją prowadzić jedynie częściowo. Środek obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.;

6) podstawowego wsparcia dochodu dla osób samozatrudnionych, rolników i pracowników instytucji religijnych, w ramach którego beneficjenci, którzy byli ubezpieczeni i podczas epidemii nie mogli prowadzić swojej działalności gospodarczej lub mogli ją prowadzić wyłącznie częściowo, otrzymali w marcu kwotę 350 EUR, a w kwietniu i w maju – 700 EUR. Środek obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

Słowenia przekazała Komisji stosowne informacje.

Uwzględniając dostępne dowody, Komisja zwraca się do Rady z wnioskiem o przyjęcie decyzji wykonawczej o udzieleniu Słowenii pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE w celu wsparcia powyższych środków.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z rozporządzeniem Rady 2020/672, na podstawie którego jest przedkładany.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innego instrumentu prawnego Unii przewidującego udzielenie wsparcia państwom członkowskim w sytuacjach nadzwyczajnych, a mianowicie rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („rozporządzenie (WE) nr 2012/2002”). W dniu 30 marca przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461, które zmienia powyższy instrument w celu rozszerzenia jego zakresu w sposób, który uwzględnia poważne sytuacje kryzysowe dotyczące zdrowia publicznego, oraz określa konkretne działania kwalifikujące się do finansowania.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest jednym z licznych środków opracowanych w odpowiedzi na obecną pandemię COVID-19, takich jak inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa, i stanowi uzupełnienie innych instrumentów wspierających zatrudnienie, takich jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) / InvestEU. Wykorzystując operacje zaciągania i udzielania pożyczek jako wsparcie państw członkowskich w konkretnym przypadku pandemii COVID-19, wniosek ten jest wykorzystywany przez państwa członkowskie na drugiej linii obrony, na potrzeby finansowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań, co może pomóc w ochronie miejsc pracy, a tym samym pracowników i osób samozatrudnionych, przed ryzykiem bezrobocia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego instrumentu jest rozporządzenie Rady 2020/672.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Niniejszy wniosek jest odpowiedzią na wniosek państwa członkowskiego i stanowi wyraz europejskiej solidarności poprzez udzielenie pomocy finansowej Unii w formie tymczasowych pożyczek na rzecz państwa członkowskiego dotkniętego pandemią COVID-19. Taka pomoc finansowa pozwala sprostać – na drugiej linii obrony – zwiększonym wydatkom publicznym rządu, w sposób tymczasowy i w odniesieniu do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań. Pomoże ona państwom członkowskim w ochronie miejsc pracy, a tym samym w ograniczeniu narażenia pracowników i osób samozatrudnionych na ryzyko bezrobocia i utraty dochodów.

Wsparcie takie pomoże ludności cierpiącej z powodu kryzysu oraz przyczyni się do ograniczenia bezpośrednich skutków społecznych i gospodarczych spowodowanych obecnym kryzysem związanym z COVID-19.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Nie wykracza on poza to, co jest konieczne, by osiągnąć cele instrumentu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku w celu jego szybkiego przyjęcia przez Radę nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Z uwagi na pilny charakter wniosku nie przeprowadzono oceny skutków.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Komisja powinna mieć możliwość zaciągania pożyczek na rynkach finansowych w celu udzielenia pożyczek państwom członkowskim wnioskującym o pomoc finansową w ramach instrumentu SURE.

Oprócz gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie przewidziano także inne zabezpieczenia na potrzeby zapewnienia stabilności finansowej systemu:

- rygorystyczne i zachowawcze podejście do zarządzania finansowego;
- stworzenie portfela pożyczek, co ogranicza w przypadku poszczególnych państw członkowskich ryzyko koncentracji, roczną ekspozycję i nadmierną ekspozycję, zapewniając jednocześnie przyznanie wystarczających zasobów państwom najbardziej potrzebującym; oraz
- możliwość rolowania długu.

2020/0220 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

udzielająca Słowenii tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

Uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19[1], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 7 sierpnia 2020 r. Słowenia zwróciła się do Unii o pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań na rzecz złagodzenia wpływu pandemii COVID-19 i jej społeczno-gospodarczych skutków dla pracowników.

(2) Oczekuje się, że pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Słowenię, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, będą miały ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2020 r. oczekuje się, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych w Słowenii wyniosą odpowiednio 7,2 % i 83,7 % produktu krajowego brutto (PKB). Jak wynika ze śródokresowej prognozy Komisji z lata 2020 r., przewiduje się, że PKB Słowenii zmniejszy się o 7,0 % w 2020 r.

(3) Pandemia COVID-19 wyłączyła znaczną część ludności Słowenii z aktywności zawodowej. Sytuacja ta doprowadziła do nagłego i znacznego wzrostu wydatków publicznych Słowenii w związku z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnymi środkami, które to mechanizmy i środki przedstawiono w motywach 4–9.

(4) Na mocy ustawy o środku tymczasowym dotyczącym częściowego zwrotu rekompensat za wynagrodzenie[2] oraz ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu opanowanie epidemii COVID-19 i złagodzenie jej skutków dla obywateli i gospodarki[3], o których mowa we wniosku Słowenii z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono program rekompensat za wynagrodzenie dla pracowników, którzy nie pracowali (lub pozostawali w gotowości) ze względu na tymczasowy brak możliwości zapewnienia im przez pracodawców pracy z przyczyn natury gospodarczej. Zasiłek

[1] Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.
[2] (ZIUPPP), Dziennik Urzędowy Republiki Słowenii nr 36/20.
[3] (ZIUZEOP), Dziennik Urzędowy Republiki Słowenii nr 49/20.

wypłacany w ramach programu wynosi maksymalnie 80 % średniego wynagrodzenia pracowników z ostatnich trzech miesięcy, ale nie mniej niż minimalne wynagrodzenie w Słowenii, a warunkiem jego otrzymania jest utrzymanie zatrudnienia pracowników przez okres udziału pracodawcy w programie. Program obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r. Na mocy ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu łagodzenie i rekompensowanie skutków epidemii COVID-19[4] program przedłużono następnie na okres od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. oraz planowano dalsze jego przedłużenie do końca września 2020 r.

(5) Wprowadzono zwolnienie ze składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników korzystających z programu rekompensat za wynagrodzenie. Także ten program obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

(6) Utworzono mechanizm zmniejszonego wymiaru czasu pracy, w ramach którego pracodawcy mogą tymczasowo zmniejszać wymiar czasu pracy, a jednocześnie pracownicy otrzymują pełne wynagrodzenie. Pracodawca otrzymuje zryczałtowaną kwotę dofinansowania za nieprzepracowane przez pracowników godziny; warunkiem otrzymania dofinansowania jest utrzymanie zatrudnienia pracowników przez okres udziału pracodawcy w programie oraz przez jeden miesiąc po zakończeniu tego okresu. Program obowiązuje od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

(7) Dla pracowników, w przypadku których utrzymano zatrudnienie, władze wprowadziły program dofinansowania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (w tym składek na emerytury zawodowe). Środek ten połączono z obowiązkiem wypłacania przez pracodawcę comiesięcznego świadczenia kryzysowego w wysokości 200 EUR na rzecz pracowników dalej wykonujących pracę, którzy otrzymują wynagrodzenie poniżej trzykrotności minimalnego wynagrodzenia. Wniosek władz odnosił się wyłącznie do części wydatków dotyczących pracowników, których zatrudnienie utrzymano do momentu uzyskania najnowszych dostępnych danych dotyczących obrotów. Środek obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

(8) Wprowadzono środek, w ramach którego zapewniono finansowanie składek na ubezpieczenie społeczne dla osób samozatrudnionych, rolników i pracowników instytucji religijnych. W ramach tego środka pokrywa się wszystkie składki na ubezpieczenie społeczne beneficjentów, którzy byli ubezpieczeni i podczas epidemii nie mogli prowadzić swojej działalności gospodarczej lub mogli ją prowadzić jedynie częściowo. Środek obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

(9) Ponadto wprowadzono podstawowe wsparcie dochodu dla osób samozatrudnionych, rolników i pracowników instytucji religijnych, w ramach którego beneficjenci, którzy byli ubezpieczeni i podczas epidemii nie mogli prowadzić swojej działalności gospodarczej lub mogli ją prowadzić wyłącznie częściowo, otrzymali w marcu kwotę 350 EUR, a w kwietniu i w maju – 700 EUR. Środek obowiązywał od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.

(10) Słowenia spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Słowenia przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 1 203 670 000 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze

[4] Ustawa o środkach zwalczania epidemii COVID-19 (*Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19*, ZIUOOPE), przyjęta dnia 30 maja 2020 r., Dziennik Urzędowy Republiki Słowenii nr 80/20.

środkami krajowymi przyjętymi w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ nowe środki obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo w Słowenii. Słowenia zamierza sfinansować 90 000 000 EUR zwiększonej kwoty wydatków ze środków unijnych.

(11) Komisja skonsultowała się ze Słowenią oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, o których mowa we wniosku z dnia 7 sierpnia 2020 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.

(12) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Słowenii w przezwyciężeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19.

(13) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku jakichkolwiek procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności na mocy art. 107 i 108 TFUE. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na mocy art. 108 TFUE, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.

(14) Słowenia powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Słowenię.

(15) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Słowenii, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na mocy rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Słowenia spełnia warunki określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672.

Artykuł 2

1. Unia udziela Słowenii pożyczki do maksymalnej wysokości 1 113 670 000 EUR. Maksymalny średni okres wymagalności pożyczki wynosi 15 lat.

2. Okres dostępności pomocy finansowej udzielonej na mocy niniejszej decyzji wynosi 18 miesięcy począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie niniejszej decyzji.

3. Pomoc finansowa Unii jest udostępniana Słowenii przez Komisję w maksymalnie ośmiu ratach. Rata może zostać wypłacona w jednej transzy lub w kilku transzach. Okresy wymagalności transz w ramach pierwszej raty mogą być dłuższe niż maksymalny średni okres wymagalności, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach okresy wymagalności kolejnych transz są ustalane tak, aby po wypłacie wszystkich rat osiągnięto zgodność z maksymalnym średnim okresem wymagalności, o którym mowa w ust. 1.

4. Warunkiem uruchomienia pierwszej raty jest wejście w życie umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.

5. Słowenia pokrywa koszty finansowania poniesione przez Unię, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2020/672, w odniesieniu do każdej raty, powiększone o wszelkie opłaty, koszty i wydatki poniesione przez Unię, które wynikają z rodzaju finansowania.

6. Komisja decyduje o wysokości oraz o uruchomieniu rat, a także o wysokości transz.

Artykuł 3

Słowenia może finansować następujące środki:

1) program rekompensat za wynagrodzenie przewidziany w art. 7 i 8 ustawy o środku tymczasowym dotyczącym częściowego zwrotu rekompensat za wynagrodzenie oraz w art. 21–32 ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu opanowanie epidemii COVID-19 i złagodzenie jej skutków dla obywateli i gospodarki (z późniejszymi zmianami), którego okres obowiązywania przedłużono na mocy art. 24–34 ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu łagodzenie i rekompensowanie skutków epidemii COVID-19;

2) zwolnienie ze składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników korzystających z programu rekompensat za wynagrodzenie przewidziane w art. 21–32 ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu opanowanie epidemii COVID-19 i złagodzenie jej skutków dla obywateli i gospodarki;

3) mechanizm zmniejszonego wymiaru czasu pracy, w ramach którego dofinansowuje się tymczasowe zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy, który to mechanizm przewidziano w art. 11–23 ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu łagodzenie i rekompensowanie skutków epidemii COVID-19;

4) pokrycie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla pracowników oraz wypłata comiesięcznych zasiłków z tytułu kryzysu przewidziane w art. 33 ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu opanowanie epidemii COVID-19 i złagodzenie jej skutków dla obywateli i gospodarki w odniesieniu do części wydatków dotyczącej przedsiębiorstw, które ograniczają lub zawieszają czas pracy, lub w przypadku gdy utrzymano zatrudnienie pracowników;

5) finansowanie składek na ubezpieczenie społeczne dla osób samozatrudnionych, rolników i pracowników instytucji religijnych przewidziane w art. 38 ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu opanowanie epidemii COVID-19 i złagodzenie jej skutków dla obywateli i gospodarki;

6) podstawowe wsparcie dochodu dla osób samozatrudnionych, rolników i pracowników instytucji religijnych przewidziane w art. 34 ustawy określającej środki interwencyjne mające na celu opanowanie epidemii COVID-19 i złagodzenie jej skutków dla obywateli i gospodarki.

Artykuł 4

Słowenia przekazuje Komisji do dnia [*DATA: 6 miesięcy po opublikowaniu niniejszej decyzji*] r., a następnie co 6 miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Słowenii.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący